

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Pignoribus Et Alijs cautionibus. Titulus XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

DE PIGNORIBVS ET ALIJS CAUTIONIBVS.

Titulus XXI.

Continuatio.

Adiacet alijs contractibus pignoris alligatio, & alienatione in effectu quoq; continer, cum, si debitum legitimè non solvatur, precio ex distractione pignoris redacto satis fieri possit, l. si conuenit, ff. de pig. act. & l. sed & quod, ff. de pig. & Hypo. & l. sancimus, C. de rebus alie. non alienand.

Quid est Pignus?

Pignus secundum Hostiens. est obligatio rei in securitatem debiti, donec ipsum exolvatur, celebrata, §. quid sit pignus, hoc tit.

Quotuplex Pignus?

Varia diuisiones sumuntur à causa efficiente, materia, forma, & effectu.

Quae diuisiones sumuntur à causa Efficiente?

Pignus vel est prætorium, vel iudiciale, vel conuentionale. Prætorium dicitur, quod decreta missione in possessionem bonorum, scilicet: vt caueatur pro legatis, vel de dano infecto, vel de nouo opere demoliendo prætor constituit, l. non est mirum, §. sciendum, ff. de pig. act. Iudiciale dicitur, quod ratione sententiæ exequendæ capitis, pro re iudicata pignoribus à iudice fieri contingit, l. à diuopio, ff. de rei iud. Conuentionale autem pignus conuentione partium constituitur, l. contrahitur,

Sf 3

tur,

646 ANALYS. IVRIS PONTIFICI
 tur, ff. de pig. & hypoth. Et hoc bifariam, ex-
 pressè & tacitè. Expressè fit: quando verbis ex-
 pressis partes conveniunt de oppignoranda re.
 Tacitè autem, quando ex vi & potestate legis, si-
 ne expressa hominum conventionione, vt dotis cau-
 sa, favore pupilli, fisci, refectionis, l. vnica, C. de rei
 vx. act. l. 4. C. in quib. causis pig. tac. contrah. Ex-
 empli gratia. Omnia bona promittentis dotè sunt
 tacitè obligata ipsi marito, & eodè modo, dotè soluta
 omnia bona mariti tacitè sunt obligata vxori.
 p. dote, c. ex literis, ext. eo. Secūdò: locatori fundi
 sunt omnes fructus ex eo percepti tacitè oppig-
 nati. Item omnia inuecta & illata, pro penitus
 certi, C. de locato. Plures casus, in quibus con-
 trahitur tacitè pignus, vide apud Azonem tit. quod
 causis tacitè contrah. & c.

Quæ Diuisio sumitur à Materia.

Pignus, vel est generale vel speciale. Generale
 est, quod in vniuersitate vel omnibus bonis
 constituitur: quo non continebuntur ea, quæ
 simile est, quæquã specialiter obligaturum
 fuisse, l. obligatione generali, ff. eo. Speciale
 pignus in re certa vel specie constituitur.

Quæ Diuisio sumitur à Forma.

Quod pignus vel sit voluntarium, aut
 riũ. Voluntariũ est, quod expressa voluntate
 facto, vel nuda cõventionione duorum contrahitur
 voluntate vnius. quod fit, si testator in testamento
 alicui pignus in rebus suis, legati, donationis, &
 quouis alio titulo relinquat, constituitur, l. si
 eod. l. fundus, & l. Caius, ff. de annuis legatis. Ne-
 cessarium autem dicitur, quod nulla contrahitur
 tiam

tium conuentione, sed decreto prætoris, iudicis
 autoritate, & legis beneficio introducitur, de
 quo in l. si finita, ff. de dam. infecto, d. l. vni. C. de
 rei vxo. act.

Quæ Diuisio sumitur ab Effectu?

Quod pignus, vt genus cōsideratum in specie,
 vel sit pignus, vel hypotheca. Vnde ex hac, actio
 hypothecaria datur, quæ realis est, ex illa autem,
 pignoratitia, quæ personalis est. Nec obstat quod
 Marcellus ait in l. res hypothecæ, ff. de pig. & hy-
 poth. inter pignus & hypothecam tantum nomi-
 nis sonum differre: intellexit enim Marcellus hoc
 de pignore, in genere accepto, quod sub se & pi-
 gnus & hypothecam compræhendit. Hac ratioe
 hypotheca dicitur quoque pignus; alioquin. n.
 hypotheca & pignus in specie considerata, diffe-
 runt causa efficiente, materia, forma, & effectu.
 Causa quidem efficiente: quia pignus ciuile est,
 producitq; actionem bonæ fidei. Hypotheca aut
 prætoris, & stricti iuris, vt notat Iason in §. actio-
 nem, institut. de actionibus.

Secundò differunt materia. Nā pignus est tantū
 rei mobilis, §. item seruiana, vers. sed in alijs, inst.
 de actionib. Vnde & nomē habet à pugno, vt ait
 Iureconsult. in l. plebs, §. pignus, ff. de verb. sig. At
 hypothecæ subijciuntur non solum res mobiles,
 sed etiā immobiles, l. 1. §. cum prædiū, ff. de pig. &
 hypoth.

Tertiò differunt forma. Quia pignus rei tra-
 ditione actuali constituitur, l. si rem, §. proprie,
 ff. de pig. act. hypotheca verò nō aliter quā nuda
 conuentione & voluntate, l. contrahitur, ff. de
 pig. & hypothecis. Quartò differunt effectus:

quantum ad actiones, quoniam pignoratitia est in personam actio, l. solutum, §. per liberam, ff. de pig. acti. At hypothecaria est in rem actio, l. pignoris, ff. de pig. & Hyp. & l. eos, C. qui potiores in pig. hab. Nec tamen hæ actiones differunt, quantum ad formulam hypothecariam, quam prætor etiam ad pignora extendit.

Quæ causa Efficiens?

Causa efficiens est, contrahentium consensus, decretum iudicis seu magistratus, & lex. Quia, ut dictum est, nuda contrahentium conventio per magistratum, vel iudicem, & legis auctoritate in certis casibus constituitur pignus vel hypotheca.

Quæ Materia?

Omnes mobiles, immobiles, corporales, incorporeales res, ut sunt cautiones, nomina debitorum, personales servitutes, & prædiales servitutes, l. cum conuenit, ff. eo. l. si is, ff. de pig. acti. po. possunt etiam res præsentis, futuræ, fructus pendentes, partus ancille, fructus pecorum, & quæ nascuntur, in causam pignoris obligari, ff. eo. Eximuntur autem obligationi pignorum res quæ sunt extra commercium, ut sunt res sacræ, religiosæ, publicæ, liber homo, l. 3. C. quæ oblig. c. lator, ext. eo. Res etiam Ecclesiæ oppignari non debent, nisi necessitate & ratione iudicanti hoc suadente, c. nullus, extr. eod. & quæ lege alienari prohibentur: est enim oppignatio quædam alienatio: l. fin. C. de rebus alien. sunt res litigiosæ, fundus dotalis, res minorum, ab aliis

absque decreto iudicis, tot. tit. ff. de feud. dotali,
& tot. tit. C. de reb. absque decreto: iud. & c. Bona
feudalia, & res alienæ, debet enim pignori dans
ius in re quo iure ipsa res afficiatur constituere,
quod absque domini expresso consensu fieri nõ
potest, l. rem alienam, ff. de pig. act. & toto tit. C.
si res aliena.

Quæ Forma?

Vt à debitore res mobilis vel immobilis, cor-
poralis vel incorporalis, eius retento dominio
tradatur creditori, vt retineat, donec debitum
omnimodò persoluatur. Vel nuda cõuentione,
pacto, & vtriusque tam debitoris, quàm credito-
ris consensu, absque vlla traditione in re oppi-
gnoranda obligatio ad securitatem debiti ex
soluendi constituitur: licet & ex modo obli-
gationis, quæ testamento vel auctoritate legis,
& magistratus, inducitur, causa formalis etiam
petenda sit, Dd. in l. contrahitur, ff. de pig. & hy-
po.

Quis Finis?

Vt securiores reddantur creditores, & vt ha-
beant suum creditum saluum. tutius enim est pi-
gnori incumbere, quàm in personam agere, §.
furti, institut. de ob. quæ ex del. nas. sicuti cum
melior sit, possidentis conditio, tutius est non
soluere, quàm solutum repetere, l. ideò, ff. de cõ-
pens.

Quis Effectus?

Actio pignoratitia, quæ duplex est, directa sci-
licet & contraria. Directa est actio Ciuilis, bonæ
fidei,

fidei, in personam, quæ competit debitori aduersus suum creditorem, ad repetendum pignus uentionale, satisfactione præcedente, ad fructus & interesse, ad æstimationem damni dolo creditoris in re pignorata lata, vel leui culpa data, & sequendum: & deniq; ad restituendum reliquum præcij, cum vsuris, quod creditor ex venditione pignoris plus debito accepit, l. eleganter, ff. de pig. act. Contraria autem datur creditori aduersus debitorem, qui pignus pro debito sufficiens dedit, aut si aliquid impensarum necessarium in rem pignori datam contulit, restituatur. Competit etiam, ad consequendum interesse euictionis, quod creditor vendens pignore præstitit. Et generaliter quatenus creditori interest ipsum in pignore, seu, per pignus esse deceptum, l. tutor, §. contrariam, l. si & d. l. si rem alienam, §. omnis, ff. eod.

Datur etiã actio, quasi seruiana, vel hypothecaria, quæ est prætorica & realis. qua creditori contra possidentem ad rei possessionem conueniendam, quæ ipsi, iure pignoris aut hypothecæ pressè est pignorata: ut eam vel retinere possit, nisi redempta fu erit à creditore, l. si rem alienam, ff. de pig. act. Modus autem retinendi pignoris, exprimitur per l. 1. lib. 8. Codicis, l. si. C. de iure dominij, in fine, sub distinctione. Aut pactio de distrahendo pignore adiecta est: aut nullum pactum interuenit, ut distrahatur, potest creditor ex possessione, tanq; ex voluntate debitoris distrahere.

Quod tamen ex bona fide facere solenniter, cō-
 monefacto prius debitore, vt possit offerre præ-
 cium, debet: Alioqui pignoratitia tenetur, l. 4. l.
 specialiter, C. de distract. pig. Distrahere inquā
 potest, eo modo, quo inter debitore & venditorē
 cōuenit, l. vetustissimā, C. de iure dñij imp. Secū-
 dō, si de vēdēdo pignore nihil cōuenit, interpel-
 lādus est primū debitor, vt soluat, qui si deinde
 cessarit biēnio (q̄ tamē à tēpore denunciationis
 nō pignorationis factę numerandū est) pignus
 vendi poterit, d. l. vetustissimā, vbi plu. & glos.
 Si non reperiatur emptor, rursus admonendus
 est debitor: qui si porrō cesset creditor sibi impe-
 trabit ius dominij, sed tamen post talem domi-
 nij adiectionem intra biennium integrū erit de-
 bitori, recuperare rem ipsam, si creditori offerat
 totum debitū cum eo, quod interest, à tempore
 morę, d. l. vetustissimā, §. si verò nemo est, C.
 de iure dom. imp. Tertiō, si pactum intercessit,
 ne pignus distrahatur, & creditor aduersus con-
 uentionem in itā, pignus distrahens, furti obliga-
 tur, l. si is qui pignore, ff. de fur. nisi debitori ter-
 denuntiauerit, vt soluat, & cessarit, glo. in l. si cō-
 uenerit: ab eo enim tempore, elapsa biennio, cre-
 ditor pignus alienare potest, d. l. fin. C. de iure do-
 minij impetrand.

Quæ Affinia?

Fideiussiones. Horum enim est idē vsus, cūm
 pariter ad iudiciorum & rerum credidarum se-
 curitatem, vt scilicet cautum sit diligentius, sint
 comparata, §. vlt. inst. quibus modis re contra-
 hatur, &c. Vnde cūm quæritur cautio plenif-
 sima,

finia,

652 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
fima, solet caueri p̄dibus & p̄dijis. Cicero
r̄ina 3. & Liuius, lib. 22.

Quæ Adiacentia?

Dolus, lata, & leuis culpa: ad cuius p̄ca
tionem adstringitur creditor, non autem ad
pam leuissimam, vel casum fortuitum, §. fima
stit. hoc. tit.

Quæ Contraria?

Solutio, permutatio, donatio, vel in
datio pignoris, consensu creditoris facta,
ctio, extinctio rei pignoratæ, iuramentum
tentia, datio pignoris pignori, acceptio
foris pro debito, pro quo lex constituebat
thecam, in quibusdam rebus, oblatio, de
pactum, de non petendo, nouatio, tempo
quod pignus constitutum lapsus, mutatio
sonæ debitoris. Illis enim modis pignori
gatio soluitur, tot. tit. ff. quibus modis p
hypoth. soluitur.

DE FIDEIUSSORIBUS

Titulus XXII.

Continuatio.

Affinis pignoris nexui est, fideiussor
pariter rebus creditis iudicijs q̄

Quis dicitur Fideiussor?

Fideiussor dicitur, qui per stipulationem
ligatur pro alio principali, ad illud idem
creditori diligentius cautum, §. 1. inst. de